

Slovenská inšpekcia životného prostredia
Inšpektorát ŽP Bratislava
Stále pracovisko Nitra
Mariánska dolina 7
949 01 Nitra

Bratislava, 13. 11. 2017

VEC: Stanovisko k umiestneniu prevádzky „Farma ošípaných Palárikovo–Šándor“

V súvislosti s vydaním integrovaného povolenia pre prevádzku „Farma ošípaných Palárikovo–Šándor“, ktorého súčasťou je vydanie povolenia na uskutočnenie stavby, si Vám dovoľujeme zaslať nasledovné stanovisko Slovenskej botanickej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied.

Po drastických zásahoch do krajiny, najmä v druhej polovici dvadsiateho storočia, sa výmera mokradí a periodicky zaplavovaných zníženín v okolí Palárikova dramaticky znížila. Dôvodmi boli najmä rozsiahle meliorácie, zasypávanie mokradí, či ich premena na polia. Krajina tým stratila veľkú časť svojej biodiverzity. Potenciál územia pre prežitie druhov flóry a fauny mokradí aj napriek tomu ostal na mnohých miestach zachovaný. Jednou z takýchto lokalít je aj Palárikovo, časť Šándor.

Na týchto recentných agrocenózach sa v minulosti pásol najmä hovädzí dobytok. Lokalita sa v jarných mesiacoch periodicky zaplavovala vodou z topiaceho sa snehu a atmosférických zrážok. Od roku 2005 tu zaznamenávame výskyt plošne rozsiahlych poľných mlák. Rastú tu európsky ohrozené druhy rastlín, ako napr. **lindernia puzdierkatá** (*Lindernia procumbens*; ide o zraniteľný druh, patriaci do sústavy Natura 2000), **vrbica drobná** (*Lythrum tribracteatum*; kriticky ohrozený druh), **sitina gul'atoplodá** (*Juncus sphaerocarpus*; druh zaradený v Červenej knihe vyšších rastlín Slovenska v kategórii pravdepodobne vyhynutých druhov, podarilo sa ho znovu nájsť len nedávno) a **škripinec nízky** (*Schoenoplectus supinus*; druh patrí medzi vzácne, zraniteľné efemérne rastliny človekom vytvorených biotopov). Znovuobjavenie sitiny gul'atoplodej patrí u nás medzi najvýznamnejšie floristické nálezy ostatných rokov.

Všetky tu spomenuté druhy sú konkurenčne slabé, osídľujúce plytké depresie s nezapojenou vegetáciou, na jar zaplavené a v lete s presychajúcou pôdou. Sú súčasťou

Slovenská botanická spoločnosť pri SAV,

Botanický ústav CBRB SAV, Dúbravská cesta 9, 845 23 Bratislava; www.sbs.sav.sk;

Fax: 02/5477 1948, Tel.: 02/59426 164; e-mail: pavol.mereda@savba.sk

efemérnych spoločenstiev periodicky zaplavovaných biotopov. Ich výskyt je veľmi nepravidelný a závisí od obdobia zaplavenia, vodného režimu reprezentovaného najmä dĺžkou zaplavenia a rýchlosťou ústupu vody pod úroveň povrchu pôdy. Na týchto lokalitách je prežívanie spomínaných druhov flóry viazané práve na periodické mokrade, na ktorých postupne vznikajú obnažené bahnité dná.

V blízkosti predpokladanej farmy je taktiež sieť kanálov s výskytom ohrozených vodných makrofytov ako **leknica žltá** (*Nuphar lutea*; zraniteľný druh), **lekno biele** (*Nymphaea alba*; zraniteľný druh) či **stolístok praslenatý** (*Myriophyllum verticillatum*; takmer ohrozený druh).

V súvislosti s plánovaným zámerom budovania veľkofarmy na ošípané je reálna obava, že dôjde k zániku biotopov a tým aj jedinečných populácií európsky významných a ohrozených druhov rastlín v dôsledku znečistenia podzemných aj povrchových vôd, ako aj zmien chemizmu pôdy ako dôsledok eutrofizácie. Zámer v navrhovanom rozsahu preto neodporúčame realizovať.

S pozdravom

RNDr. Milan Valachovič, CSc.

predseda

Slovenskej botanickej spoločnosti pri SAV

SLOVENSKÁ BOTANICKÁ SPOLOČNOSŤ
pri Slovenskej akadémii vied
Botanický ústav CBRB SAV
Dúbravská cesta 9, 845 23 Bratislava